

પાણુ આવી તેની દાહાજ, થોડો હજારી.—૭
સામે પાર ગયાં છે પાણી, હાહાકાર થઈ છે વાણી,
નાંખ્યાં ગામો બહુ તાણો, તાપી તૂટના સૌ.—૮

સાખી. ૨

તાપી તીરના ગામડાં, ઘસડાયાં તે છેક;
સામન સહ ઘસડાઈ ગયો, વહ્યાં પશું અનેક.

વહ્યાં પશુ રે વહ્યાં પશુ, અની હરિ વહ્યાં પશુ,
વહ્યાં પશુ બેંસ ગાય, તે સજીવન તરતાં જાય,
પાણુ કોણુ કરે જો સાહુય, ખજ પૂરતું ઘણું.—૧

ખાટ ખાટ માટ તરતાં, અનેક દીઠા જંતુ મરતાં,
ઘાણીઓ રહ્યાં તેના રડતાં ઉભા જોયારે કરે.—૨

કોઈ ઝાડે ચઢીયા લોક, ઇપરા ઉપર ચઢીયા કોક,
બેઠાં બેઠાં કરે શોક, પાણી જોઈ જોઈને.—૩

કોઈ કાઢે કાઢે તરી, લાવે મોટાં નાવો ભરી,
હામ તેની ભાઈ ખરી, મોઢે અંપલાવે.—૪

હોડી એક લકડને માટ, હીમર ભરી માંહી સાત,
ગઈ ઉભી પાણી વાટ, તેરી છાંતીરે વળી.—૫

તેને સહાય થઈ સરકાર, છી કહાડયા સાતે બહાર,
નહીં તો રાંઠત તેની નાર તે કૂટા કૂટ.—૬

એમ થયો બહુ ગભરાટ, શેકી પાણીએ તો વાટ,
આવ્યા દાડી તથી માટ, કલેક્ટર જે છે.—૭
તેણે કીધી દાડા દાડ, સાથે પાંકુરંગની જોડ,
તેણે કાઢાડ્યો ઘણો તોડ, પ્રજા જીગરવા.—૮

સાખી. ૩

પ્રજા તણું દુઃખ જોઈને, સરકારી નોકર;
આવ્યા તે ઉતાવળા, ખરે ખરા તે નર.

આવ્યા દાડીરે આવ્યા દાડી, અની હારે આવ્યા દાડી,
આવ્યા દાડી નોકર ઘણા, તેની મહેનતમાં નહીં માણા,
હીરજી મોતી બેઠો જણા, કાનદારો છે.—૧

કીધો હુકમ મીસ્તર માટ, લાવો ભોજન ગરીબ માટ,
નહીં તો જશે નીકળી કાટ, તમે ઝડપ કરો.—૨

મોતીલાલ પોલીસના શેડ, ગયા રેલ આજંગી ઠેડ,
બહુ કીધી તેણે વેડ, ક્ષીપ્રા વધને ચઢ્યા.—૩

ખીચડી આડ માણુ તો લઈ, આપી ગરીબોને જઈ,
સાથે મીઠું મસાતો દઈ, આવ્યા દોડીમાં.—૪

રૂપીઆ એક સો ને શોળ, અંબના સવાદશ તે જોડ,
ખરચ્યા મનમાં આણી કો, સેક્રેટરીએ.—૫

જોલીવંદ કીધી હાંસ, ન સાહેબની ઘોંસ,

મીસ્તર ખાંડને કીધી ઓંસ, રેલ અટકાવવા. ૬
જગજીવને માર્યું જીર, કોશાભાઈનો ખડુ તોર,
માર્ચો એ લોકોએ માર, તેથી બચીઆ લોક.—૭
ધડોતરતાણી જે રેલ, તાણુંના જોયાતાં રેલ,
તેના સરખી આતો છેલ, સહ ભાજે છે.—૮

સાખી. ૪

ભાજે મુખથી લોક જે, આ તો મોટી રેલ;
કરતી દોડ આવી ખરો, જાણે બેસી વેહેલ.
વેહેલ બેસીરે વેહેલ બેસી, અની હરિ વેહેલ બેસી,
વેહેલ બેસી આવી ધાઈ, યાઓ પવિત્ર એમાં નાઈ,
નવસો નવ્વાણુંની માઈ, મોટું તીરથ છે.—૧
તેને જોવા આવ્યા લોક, આવે દોળાં થોકે થોક,
ધરની માંહીં રહ્યું કોક, મેળો ઉભરાયો.—૨
નર નારી પ્રહને ખાળ, રેલ જોઈ પીકરાળ,
મુખે દ છે તેને ગાળ, શંક ક્યાંથીરે આવી.—૩
ખડુ ચાલે પગે પાળા, સંજે લઈને બચ્યાં ખાળા,
ડરતા જોઈ ભયાં જે નાળા, સહ નરને નાર.—૪
કોઈતો વેહેલે બેસી કરતાં, આજીવ ધ્વિરની કરતાં,
દખી અનેક ચીજો તરતાં, ખડુ કાંપે છે.—૫

ઝાણી રીતે થયો ગભરાટ, વાળ્યો રેલે બહુ દાટ,
કાઢ્યો અનેક જીવનો કાટ, એવી નીરદય છે.—૬

આપે હોયજીને આશીશ, મુકી અંતરમાંની રીસ,
કરજો રૂકું તેનું ઇશ, વદે જન વાણી.—૭

ગોઠવાણ કીધી તેણે સસરી, પુરી જમીન ખોદી ખાડી,
રેલ કાઢી પરભારી, એવો ચતુરજ છે.—૮

ગરબી બીજ.

મારા આજ પ્રીતમ ઘેર આવશે, મુને હેત કસીને બોલાવશે
જશે જરે—મારા—એ રાગ.

હરિ આવી રેલ ભયંકર આજમાં, હરિ ઝોગાણીસા,
ખત્રીશના રાજમાં જરે—આવી—ટેક,

પોહોર ચૌદ લગી તો પાણી આવીઆં,

હરિ પછી ખુશની રાતે સીંધાવીઆં જરે—આવી. ૧

હરિ ત્યારે ગણશીંગડાં ફૂંકાવીઆં,

હરિ રૂયાં પૂરના બજારમાં ભાવીઆં જરે—આવી. ૨

હરિ સરવે ઘરનો તે ધંધો વીસર્યાં,

હરિ જોવા રેલ અનેક જન નીસર્યાં જરે—આવી. ૩

હરિ બંધ રહીઓ કચેરી દરબારની,

હરિ મુકી આશ લોહોએ ધર બારનીછરે-આવી. ૪
 હરિ હડતાલ પડી તે સારા પૂરમાં,
 હરિ નહીં એન આરામ કેના ઉરમાં છરે-આવી. ૫
 હારે ખરો શ્રમ સરકારી લોહનો,
 હારે તેણે કાપ્યો દીવસ માહ્ય શોકનોછરે-આવી. ૬
 હરિ મુઘરાઈ ખાતાના જશ પ્રામીઆ,
 હરિ પાંદુરંગ ને પરાટ જશ પામીઆછરે-આવી. ૭
 હરિ સારો જલજ કહેવાયો ખરકુડજે,
 હરિ જેને હૈએ કપટ નહીં કુડજેછરે-આવી. ૮
 હરિ દાહદાહ કરી તે આખા પૂરમાં,
 હરિ થયો તથી વધારો તેના નૂરમાંછરે-આવી. ૯
 હરિ બહુ બહુ છવો એવા જનજો,
 હરિ એવા પુત્ર જાયા તેને ધનજોછરે-આવી. ૧૦
 હરિ જોણે જન અનેકને ઠાસીઆ,
 હરે તેનાં દુખમાં જમીનમાં ગાફીઆંછરે-આવી. ૧૧
 હરે જોવા આવ્યા જની એ જાનના,
 હરિ તેનાં નામ ગણાવું નાત નાતનાછરે-આવી. ૧૨

મરહી ત્રીજી.

ધન ધનરે તાપી માત, જગતને તારે છે,
 આણું સુસ્ત સરખું શેહેર, દેવાળાં કાઢેછે-એ રામની.

આઘ્યા આઘ્યારે વિપ્ર અનેક, જોવાને કાળે,
 ભયભીત થયા તે લોક, હૃદય ને બહુ માને-એ દેક.
 વણિકતાણાં દોળાં જોવાને, આવે સરીતા તીરે;
 જોઈ જળ ઝળકે થાંભે તે સ્થાળ, ભલભલા ને પીર. જોવાને ૧
 ખતરી ખારવા ખોબ લોકો, કાણુની કોળી કુંભારે;
 કંસારા કાછીઆ ને કડીઆ, આવે વારમ વાર. જોવાને ૨
 ધાંચી જોલા ગળીઆરા ને ધામટાની ને જાતરે;
 મોચી માળી કોઈ મરેડા, આવે જોવા માટે. જોવાને. ૩
 મછીમાર મુસલમાન લોકો, સોની સુથાર તે સંગેરે;
 સાશુની શ્રાવક સલાહ સાળાની, આવે મોટેઉમંગે. જોવાને ૪
 દરજી દુબળા લુવાર લવાણા, પરભુને પંચોળીરે;
 પારશી ને પુરવીઆ તેતો, આવે શીરકેશ હોળી. જોવાને. ૫
 ભાવસારને ભોઈ ભનાયા, ભંગીઆ ને ભંઠારીરે;
 ભાડભુજને ભાટ ઘણાને, ભડકે જોતાંવારી. જોવાને. ૬
 હાજમ હોરા ઘેડ ઘોખી ને, રાવળીઆ રજૂતરે;
 વાઘરિ વેરાગી વાંસફોડાના, આવે જુથપરજુથ. જોવાને. ૭
 તપોધન તરગારા જોગી, ચોધરી ચમારની નાતરે;
 ભાટીઆ ને ચોડીઆ ફીરંગી, કુલ અંગરેજની જાત. જોડ
 એ.આદિક અનંત જાતના, લોકો દોડી આવેરે;
 લેજોઈ દેશી મિત્રતાણાતો, મંજારામહર ભાવેરે. જોવાને. ૮

ગરબી ચોથી.

મોહોલે પધારો મારા રાજ, માણીગર મોહોલે પધારો.
(એ રાગની.)

બુડી મુઝો પેસ્તંન, અચાનક બુડી મુઝો છે;
થયા દુખી તેના તંન, અચાનક બુડી મુઝો છે—ટેક.

સાખી ૧

ગયો પુલ તપાસવા. રેયા તણો અદભૂત;
તુરત ગયો તાણાઈ તે, તેના રખડી ગયાં છે પૂત.
અચાનક.

સાખી. ૨

રેહેવાશી સુરત તણો, ફરામછનો તંન;
પુત્ર મુવે દુખી થયો, તેનું બહુરે દાઝે છે મંન.
અચાનક.

સાખી. ૩

રૂદન કરે નર નારીઓ, દુઃખ દીકું નવ જાગ;
બ્રાત તાત પુત્રો મળી, કલપાંત કર છે તાંય.
અચાનક.

સાખી. ૪

માંડયું ઉઠમણું ખારણે, આવો ગપ ત્યાં એક;
પેસ્તન નીકળ્યો છવતો, તેનો ઘાઘે નીકળીઓ છેક
અચાનક.

૧૨

સાખી. ૫

હરખ વખો એ ટાકણે, પુર્યા ચોક પચરંગ;
ગયા દોડતા ગાડાએ, પાણુ થયારે ઉમગનો ભંગ.
અચાનક.

સાખી. ૬

દુખી થયા પુર જ ન સૌ, શોક વખો શરીર;
વદે લોક સૌ મૂખયા, એનો હુતારે ભયો અમીર.
અચાનક.

સાખી. ૭

સાથ હતુ ઘડીઅળને, સવા બસોની નોટ;
અગુડી જડાવની, દબ્બો રૂપાની સોત.
અચાનક.

સાખી. ૮

ધાર્યુ થયું જુગદીશનું, નથી આપણે હાથ;
કરા સમરાણુ સા તહનું, તે છે તાત જગતને માથ.
અચાનક.

ભરૂચની રેલનો ગરબો.

આજ ખંગલેમે ધુધરૂ ખાજે-એ રાગની.

હરિ માહા રેલ ભરૂચમાં આવી.

આવી આવી આવી રે, પાહા રલ ભરૂચમાં આવી-ટેક.

લાઠરવા વઢી ખોજ અંધારી, વાર મંગળથી ફાવીરે.

માહા-૧.

નાંખ્યો પૂલ તોડી રેવાનો, અનેક ઝાડને લાવીરે. માહા-૨

મંગળની મધરાતે ભાંગ્યા, આઠ પછી અડાવીરે. માહા-૩

જન થયું ત્રણ લાખનું મોટું, નાંખી રેલવેને રેલે ચા-

વીરે. માહા-૪

પૂત તપાસતાં ગયા ત્રણ પૂરમાં, એકની ખબર નવ આ-

વીરે. માહા-૫.

ગયો પ્રેસતન ઉર્ગ્યો રોઝરીયા, જહાંગીરની વગફાવી-

રે. માહા-૬.

એ રીતે માહા કરે કીધો છે, નાંખ્યાં અનેકને તાવીરે.

માહા-૭.

ચારમાણસની લાસ તે લાવી, થઈ અનેક પશુની ખ્યા-

રી. માહા-૮.

વાધ ગયો ઘસઝાઈને ચીત્તો, તેની દયા નવ આવીરે.

માહા-૯

દશી મીત્ર કહે અનેક જવના, માણુ લીધા છે ધાવીરે.

માહા-૧૦.

હરિ માહા કોપ કીધો બ્રહ્મપૂરમાં;

પૂરમાં પૂરમાં પૂરમારિ, માહા કોપ કીધો બ્રહ્મપૂરમાં-૮૬.

બેરે દીવસ લગી રેલનાં પાણી, રહ્યાં ભરાઈ ધરોધર ભરે.

માહા-૧.

કુરબે ને કતોપારના બજારમાં, દોળ કુંભારીઆના,

મૂળમારિ. માહા-૨

છીપવાડથી ગઈ ફાટારે તળાવમાં, કાંડીઆ બજારગયો

પૂરમારિ. માહા-૪.

પાર સામે બેરભાડા બોળ્યું, લોક મુઆં ઈની મુળમારિ.

માહા-૫.

સકરપોર ભાડામાં રેવા, ભરાઈ ગઈ નાંખી ભૂલમારિ.

માહા-૬.

લોક ઘેરાયા થયો હાહાકાર બહુ, લોક ગામડીઆના

મૂળમારિ. માહા-૭.

મદદ કરી કલેક્ટરે મોટી, લાવ્યા ઉગારી માહા બજારમારિ

માહા-૮.

લોકના થોક મળ્યા બહુ જોવા, ખોચો વખત તેણે મૂળ-

મારિ. માહા-૯.

દેશી મીઠા કદે મેજારે ભરાયા, નથી આનંદ જન કલ-

મારિ. માહા-૧૦

હારિ યાલે લોક પરસપર વાણીઃ
વાણી વાણી વાણીરિ, યાલે લોક પરસપર વાણી-ટેક.
પૂરવે ના પૂરથી તો આ અદકી છે, જાણે સરવની શેઠાણી-
રે. યાલે-૧

હાયરે ગજબ પરમેશ્વર રૂઝ્યા, અનેક જીવોની થઈ હા-
ણીરે. યાલે-૨

કોઈ કાઢે વેહેતાં સરપાણુ જઈ, લાવે ઝડપથી તાણીરે.
યાલે-૩

ધર ગગડી પડીઆં આવનીપર, માલ થયો ધૂળધાણીરે.
યાલે-૪

ચોલીસના પેહરા ચોકીથી, ચોરની ગઈકમાણીરે. યાલે ૫
આપ્યાં અંત અનાથને જઈને, જીખથી મરતા જાણીરે.
યાલે-૭

બે દીન પછી વળ્યાં સૌ કામે, જારે રેલ સમાણીરે.
યાલે-૬

સુકની સવારે ગયાં છેક પધારી, ઝગરેલની માહારાણીરે.
યાલે-૯

દશી મીત્ર કહે બ્રહ્મપૂર ઉગરું, તે ધરાની મેહરખાતીરે.
યાલે-૧૦

